

ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Н.І. Іванюк

*Івано-Франківський національний-технічний університет нафти і газу
76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15, Ivanuknata@ukr.net*

За роки незалежності України система освіти зазнала істотних змін. Однією з важливих тенденцій розвитку сучасної освіти стало широке впровадження різних дистанційних технологій навчання.

Використання дистанційного навчання сприяє вирішенню завдань підвищення ефективності навчальної діяльності учнів, організації навчального процесу, використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій при організації навчально-виховного процесу.

Відповідно до Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні [3] розвиток освітньої системи в Україні повинен мати такі наслідки:

- поява нових можливостей для оновлення змісту навчання та методів викладання дисциплін і розповсюдження знань;
- розширення доступу до всіх рівнів освіти, реалізації можливості її одержання для великої кількості молодих людей, включаючи тих, хто не може навчатись у навчальних закладах за традиційними формами внаслідок браку фінансових або фізичних можливостей, професійної зайнятості, віддаленості від великих міст, престижних навчальних закладів тощо;
- реалізація системи безперервної освіти «через все життя», включаючи середню, довузівську, вищу та післядипломну;
- індивідуалізація навчання при масовості освіти.

Термін «освіта протягом усього життя» виник в 1960-і роки і став використовуватися на міжнародних семінарах таких міжурядових організацій, як ЮНЕСКО і Рада Європи. Разом з цим терміном широко застосовуються і такі як «безперервна освіта», «продовжена освіта», «рекурентна освіта», «освіта дорослих», «освіта протягом всього життя», «самокероване навчання».

Безперервна освіта — комплекс державних, приватних і суспільних освітніх установ, що забезпечують організаційну і змістовну єдність і подальший взаємозв'язок всіх ланок освіти, задовольняючи прагнення людини до самоосвіти і розвитку протягом всього життя.

Концепція безперервної освіти спрямовує на здобуття знань як способу життя, виховання постійного прагнення до засвоєння нових знань, формування таких особистих якостей, які допомагають кожному у процесі навчання або самонавчання самостійно вибудовувати траєкторію свого інтелектуального розвитку протягом усього життя. У процесі безперервної освіти повинні розвиватися здібності й уміння досліджувати явища, приймати і здійснювати рішення, ефективно спілкуватися і взаємодіяти з іншими людьми, постійно засвоювати нові види і типи діяльності [2].

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вищій освіті традиційно зводиться до двох основних напрямів. Перший полягає у

використанні можливостей цих технологій для збільшення доступності освіти, що здійснюється на основі включення в систему освіти тих осіб, для яких інший спосіб може бути взагалі неприйнятний.

Другий напрям припускає використання інформаційних технологій для зміни змісту і способів навчання в межах традиційної очної форми. Але тут виникає проблема, пов'язана з тим, що впровадження передових технологій часто створює додаткові переваги найуспішнішим, активним і здатним учням, не впливаючи на рівень підготовки основної частини тих, хто навчається.

Одним із негативів у змінах, що відбуваються в системі сучасної освіти, є уривчастий характер низки супутніх процесів, а саме:

1. Студенти, які навчаються за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, розвивають у собі звичку не розділяти дозвілля і власне роботу на комп'ютері.

2. У навчанні, що базується на реалізації інформаційних технологій, разом із позитивом – систематизацію знань, має місце фрагментація змісту.

3. Втрата контактів між студентами, викладачами і студентами, а також в середовищі самих викладачів. Студенти і викладачі перестають відчувати себе членами єдиного співтовариства, їм залишаються лише ролі здобувачів знання анонімів і тих, хто їх надає [1].

Висновки. У системі середньої загальної і вищої освіти з'явилися нові проекти, засновані на широкому використанні можливостей інформаційно-телекомунікаційних технологій. Але для виконання основного завдання – забезпечення різноманітної безперервної освіти – потрібне розроблення нових концепцій, що забезпечують зміни у зазначеній системі на рівні її парадигм.

Така змінена освітня система, в якій сучасні технології будуть зважено і розумно поєднуватися з досягненнями педагогіки, надасть викладачам і студентам нові можливості і переваги, а саме: забезпечити перехід від пасивного сприйняття навчального матеріалу до самостійної продуктивної діяльності; від здобуття знань до дискусій і сумісного творчого пошуку; від сухих балів до інтегрованої оцінки розвитку особистих якостей; від обмеженої допомоги учневі до різноманітних освітніх послуг; від одного диплома до багатьох дипломів і сертифікатів, що становлять комплексний професійний портрет фахівця.

Список використаної літератури

1 Самойленко О.М. Організаційно-методичне підґрунтя створення курсів підвищення кваліфікації працівників вищих навчальних закладів на дистанційній основі. // Науковий вісник Миколаївського державного університету. Випуск 10. Педагогічні науки. Збірник наукових праць. – Т. 1. – Миколаїв: МДУ, 2005.

2 Становлення безперервної освіти: харківські здобутки. // Інформаційний вісник АН ВШ України. – 2005. – №3.

3 Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні від 20 груд. 2000 р. – К., 2000. – 12 с.